# Yttrande från Europeiska och sociala kommittén om ”Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om det europeiska jordobservationsprogrammet (GMES) och dess inledande driftsfas (2011–2013)”

*KOM(2009) 223 slutlig – 2009/0070 (COD)*

(2010/C 339/04)

Föredragande: **Joost VAN IERSEL**

Den 30 juni 2009 beslutade rådet att i enlighet med artikel 157.3 i EG-fördraget rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om

*”Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om det europeiska jordobservationsprogrammet (GMES) och dess inledande driftsfas (2011–2013)”*

KOM(2009) 223 slutlig – 2009/0070 (COD).

Sektionen för inre marknaden, produktion och konsumtion, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 5 januari 2010.

Vid sin 459:e plenarsession den 20–21 januari 2010 (sammanträdet den 20 januari 2010) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 184 röster för, 2 röster emot och 4 nedlagda röster.

## 1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 EESK välkomnar förordningen om jordobservation och dess inledande driftsfas som ett strategiskt steg framåt för att utveckla en fullfjädrad europeisk rymdpolitik inom en ny ram.

1.2 EESK anser att man i detta sammanhang kan skapa avsevärda fördelar genom att genomföra befintlig EU-politik, utforma nya strategier, intensifiera utbudet av smarta och skräddarsydda tjänster inom och utom Europa samt stärka EU:s ställning i internationella förhandlingar.

1.3 Fördelarna för samhället och människan kommer att bli många eftersom rymdbaserade tjänster påverkar ett brett spektrum av mycket relevanta frågor, t.ex. klimatförändringar, katastrofer, miljö- och hälsofrågor som vatten- och luftkvalitet (föroreningar), jordbruk och skogsbruk, utarmning av naturresurser, fysisk planering och frågor om allmän säkerhet och försvar.

1.4 Hög kvalitet är absolut nödvändig för både rymdkomponenter och markbaserade komponenter samt för deras interaktiva kapacitet och synergi. Rymdbaserade tjänster kommer att bli ett viktigt komplement till markbaserade, luftburna och sjöburna tjänster [1].

1.5 Europeiska organ och offentliga förvaltningar i medlemsstaterna är de främsta målgrupperna för rymdbaserade tjänster. Privata aktörer kommer också att ha nytta av dem. Antalet tjänster som är användbara för den offentliga och den privata sektorn kommer att öka i takt med att marknaden utvecklas. Sektorer i senare led – varav den viktigaste är små och medelstora företag – kräver särskild uppmärksamhet och finansiering.

1.6 Styrningen är av mycket stor betydelse. Avgörande element är bland annat följande:

— Samordning och konsekvens, baserat på ett erkännande av att ”rymden” är en integrerad EU-fråga, med ett heltäckande åtagande från alla kommissionens generaldirektorat och europeiska organ som är inblandade i strategier och aktiviteter som hör samman med rymden.

— Samordning mellan kommissionen och en rad offentliga aktörer i medlemsstaterna.

— Operativ kunskap inom kommissionen för att hantera sektorerna i senare led.

— Tillfredsställande ramvillkor för att uppmuntra privata investeringar.

1.7 Fullständiga, tillförlitliga och kontinuerliga uppgifter kommer att bli resultatet av en effektiv sammankoppling av rymdbaserad och markbaserad infrastruktur. Fullständig och öppen tillgång till uppgifter är av avgörande betydelse för att undvika snedvridningar och för att stimulera sektorerna i senare led. Väl definierade uppgifter som är känsliga för medlemsstaterna och unionen måste skyddas.

[1] Genom rymdbaserade tjänster kommer till exempel tidigare tillgång till relevant information att säkerställas, och därigenom skapas det mer tid för att fatta beslut och förbereda motåtgärder. Dessutom kommer det att underlätta den globala och regionala tolkningen av händelser och plötsligt uppkommande extraordinära situationer.

1.8 EESK noterar ramen på 150 miljoner euro som ett första steg mot att främja tillämpningar. Ett heltigenom positivt omdöme kan vi ge först då de olösta frågorna har lösts. Eventuellt otillräckliga ekonomiska resurser, uppskjutningen av GMES satellitsystem B, förutom GMES satellitsystem A, och fördelningen av gemenskapsbudgeten till de berörda parterna kräver ytterligare förhandlingar och klargöranden för att säkerställa att systemet på ett framgångsrikt sätt uppfyller de politiska målen.

1.9 De kommande rymdbaserade tjänsterna påverkar ett brett spektrum av områden som direkt svarar mot samhällets och medborgarnas behov. EESK rekommenderar därför kraftfullt att man inför en EU-kommunikationsstrategi i syfte att öka allmänhetens medvetenhet om de framtida fördelarna med jordobservationer genom att också lägga särskild vikt vid utbildning av tekniska experter på detta område.

1.10 Jordobservationer bör ingå i Lissabonstrategin efter 2010.

## 2. **Europeisk rymdpolitik under utveckling**

2.1 Politiskt och ekonomiskt strategiska orsaker är den främsta drivkraften för det intensifierade intresset för rymden. Klimatförändringar, miljö- och rymdmål, medborgarnas säkerhet samt en kompletterande försvarsinfrastruktur gör det högst önskvärt med förstärkta operativa tjänster i rymden.

2.2 En självständig europeisk rymdpolitik och självständiga tjänster behövs som svar på den ökade rymdaktiviteten över världen till följd av det ständigt växande antalet partner och konkurrenter ([2]).

2.3 Efter kommissionens grön- och vitböcker från det senaste decenniet och ramavtalet mellan Europeiska rymdbyrån (ESA) och kommissionen 2003 – som alla var välkomna – har EESK till fullo stött den politik som stakats ut i ett antal dokument från det gemensamma rymdrådet, kommissionen och ESA under april–maj 2007 ([3]). I oktober 2009 underströk kommissionens ordförande José Manuel Barroso den betydelse rymden har för ett stort antal av EU:s insatser ([4]).

2.4 ESA har under lång tid utfört ett imponerande arbete. Förutom forskning har rymdprogrammen underlättat utvecklingen av operativa tjänster i samarbete med privata företag. EESK konstaterade förra året att ESA hade fört en framgångsrik ”näringspolitik”. Enligt den nya fördelningen av arbetsuppgifter mellan ESA och kommissionen är det kommissionen som får det fulla ansvaret för den operativa fasen av projekt.

2.5 EESK har redan uttryckt en förhoppning om att kommissionens deltagande i utformandet av politiken och finansieringen skulle – och bör – stärka både den offentliga och den privata sektorns verksamhet på rymdområdet.

2.6 I samma syfte lägger kommissionen fram förslaget till förordning om GMES och dess inledande driftsfas (2011–2013) som ytterligare ett nödvändigt steg mot att uppfylla kraven på en fullvärdig europeisk rymdpolitik.

2.7 GMES har lett till ett ökat intresse och en intensifierad planering hos de europeiska organen och de offentliga och privata sektorerna över hela Europa.

2.8 I syfte att säkerställa en effektiv hantering av den eventuellt omfattande raden av fördelar med GMES, välkomnade EESK att man inom GD Näringsliv förra året inrättade en GMES-enhet som ska ansvara för samordningen. En sådan samordning är i högsta grad önskvärd eftersom ett antal generaldirektorat och det sjunde ramprogrammet (FP7) är involverade.

2.9 Ett intensifierat samarbete på europeisk nivå och mellan kommissionen och medlemsstaterna kommer också att vara till nytta för att skapa de integrerade synsätt som ofta saknas i medlemsstaterna. Det kan också skapa större medvetenhet och förbättra bilden av ”rymden” genom att rymden kopplas till särskilda tjänster för medborgarna.

## 3. **Förordningen**

3.1 Förutom forskning och utveckling inom GMES, ett område där kommissionen, ESA och medlemsstaterna är aktiva parter, ska kommissionen koncentrera sig på frågor där gemenskapsinsatser kommer att innebära ett klart mervärde.

3.2 I förordningen föreskrivs operativa GMES-tjänster i större skala. Eftersom detta är ett nytt steg inom en ny ram, har både inrättandet av programmet, inklusive valet av prioriteringar, och styressättet underställts omfattande samråd med alla berörda parter – GMES-samordnarna i medlemsstaterna, (eventuella) användare och näringslivet.

3.3 Förordningen om jordobservation skapar en rättslig grund för GMES-programmet, och EU:s finansiering av den inledande driftsfasen under 2011–2013 uppgår till 107 miljoner euro, som kommer från kommissionens budget. Ytterligare 43 miljoner euro är öronmärkta inom sjunde ramprogrammet, vilket ger ett totalbelopp om 150 miljoner euro fram till dess att man kommit överens om EU:s fleråriga budget för 2013–2020 ([5]).

([2]) I detta sammanhang är det värt att erinra om det globala systemet av jordobservationssystem, GEOSS. Genom GMES har Europa för avsikt att spela en ytterst relevant roll i GEOSS.

([3]) EUT C 162, 25.6.2008, s. 24.

([4]) Inledningsanförande av kommissionens ordförande vid konferensen på temat Europas ambitioner i rymden, nya möjligheter för europeiska företag och det civila samhället, Bryssel den 15–16 oktober 2009.

([5]) Dessa belopp kommer till de 1,4 miljarder euro som avsatts till rymdprojekt inom ramen för sjunde ramprogrammet.

3.4 Fem insatsområden har inrättats. Under perioden 2011–2013 kommer vikten att läggas vid katastrofberedskapstjänster och landövervakningstjänster ([6]).

3.5 Den inledande driftsfasen kommer att ledas av kommissionen och ingå i EU:s övergripande GMES-verksamhet, som även omfattar EU:s forskningsinsatser och GMES-partnernas verksamhet. Denna ram måste skiljas från det tekniska genomförandet av GMES-rymdkomponenten, som kommer att anförtros ESA.

3.6 Förutom att det är viktigt att visa på ett övergripande samförstånd mellan aktörerna, har det också vid samråden framkommit att det finns ett stort behov av tillförlitliga och korrekta data.

3.6.1 Olika användare, t.ex. forskningsgrupper, nationella och regionala offentliga förvaltningar samt säkerhetstjänsteföretag är i stort behov av tillförlitliga uppgifter, ibland även i väldigt akut behov.

3.6.2 Tillförlitliga och kontinuerligt uppdaterade uppgifter är ett nödvändigt villkor för att jordobservationsmarknaderna i Europa ska kunna utvecklas ytterligare genom sektorer i senare led, vilket skapar tillväxt och nya arbetstillfällen ([7])

3.7 Vad gäller ”subsidiariteten” visar den övergripande bedömningen att det för tjänster som ska erbjudas enligt denna förordning behövs en sammanställning av information från medlemsstaterna på EU-nivå, vilket skulle möjliggöra stordriftsfördelar och en effektiv tillämpning av EU:s miljölagstiftning ([8]).

## 4. **Allmänna kommentarer**

4.1 EESK välkomnar den inledande driftsfasen såsom den beskrivs i förordningen om jordobservation som ett strategiskt steg framåt, utöver de forskningsprogram, tjänster och verksamheter som redan finns.

4.2 Genom att inrätta GMES har kommissionen och ESA tagit initiativet till ett program för en civil operativ användning av satellitdata, som förutom de meteorologiska tillämpningarna är unikt i världen på grund av dess omfattning och djup. Den hållbara utvecklingen och tillämpningen av GMES kommer att ge den europeiska industrin möjlighet att inta en position som en framstående global aktör.

4.3 De omfattande samråden med alla relevanta aktörer och konsekvensanalysen visar att det finns ett brett samförstånd om programmets mål och framtida möjligheter. Ett antal särskilda studier som utförts på begäran avspeglar liknande fördelar med GMES och ett ökande antal möjligheter för offentliga och privata deltagare ([9]).

4.4 De fördelar av den nya driftsfasen som en rad offentliga och privata aktörer samt EESK förväntar sig kan sammanfattas som följer:

— Strategiskt sett avspeglar europeiska jordobservationer EU:s växande europeiska och internationella ansvar och en varaktig påverkan på europeiska och globala frågor.

— Skräddarsydd rymdbaserad information som lämnas i tid kommer att hjälpa kommissionen, medlemsstaterna och regionerna att genomföra befintliga program på ett lämpligare sätt.

— (Ny) politik kan utformas på ett lämpligare sätt.

— Rymdbaserad information kommer att väsentligen bidra till icke-rymdbaserad verksamhet genom finjusterade kunskaper och bred insamling av data ([10]).

— Ny information kommer att skapa ett mervärde för Europeiska organ, t.ex. Europeiska miljöbyrån och Europeiska försvarsbyrån.

— Enorma möjligheter kommer att skapas för verksamhet i senare led inom den privata sektorn.

— Nya tjänster som efterfrågas av nationella offentliga förvaltningar och organ kommer att leda till fördelar för medborgarna i fråga om miljö och säkerhet samt till kostnadsbesparingar på grund av de smarta lösningar som man finner. De kommer även att utgöra en tillväxtfaktor.

— EU kommer att inta en ställning som är mer baserad på kunskaper i internationella förhandlingar om klimatförändringar och överenskommelser som syftar till bättre övervakning.

— Särskilda tjänster, baserade på skräddarsydd information, kommer att stödja EU-politiken gentemot utvecklingsländerna.

4.5 Lönsamhetsresultatet förväntas bli positivt: En relativt låg omsättning kommer att skapa väsentliga fördelar.

4.6 ESA-programmen är begränsade till en treårig genomförandeperiod. Rådet bör sätta upp långsiktiga EU-åtaganden för perioden efter 2013. Det är mycket viktigt att det finns kontinuitet i de operativa programmen. Långsiktig planering är viktig för att jordobservationerna ska skapa fördelar för offentliga målsättningar och tjänster. Det är också en grundläggande förutsättning för att uppmuntra sektorerna i senare led att utveckla tjänster.

([6]) Se artikel 3 i förordningen.

([7]) Se artikel 8 i förordningen.

([8]) Se även artikel 4.3 i förordningen.

([9]) Se bland annat ”Scoio-Economic Benefits Analysis of GMES”, PriceWaterhouseCooper, oktober 2006, ”EU Space Policy and its potential for EU industrial sector competitiveness”, studie för Europaparlamentet, 2007, och ”Study on the competitiveness of the GMES downstream sector”, Ecorys m.fl., november 2008.

([10]) Exempel på detta är Terrafirma, en informationsservice för plötsliga markrörelser, t.ex. i kust- och jordbävningsområden, Promote, en luftkvalitetstjänst, My Ocean, en havsövervaknings- och prognostjänst och Safer, en katastrofhanteringstjänst.

4.7 Det är även viktigt att se till att det råder kontinuitet och tillförlitlighet samt att alla berörda parter har fullständig och öppen tillgång till data.

4.8 Offentlig medvetenhet över hela Europa är absolut nödvändig för rymdpolitikens hållbarhet. Det behövs omgående en EU-kommunikationsstrategi för att säkerställa allmänhetens stöd, och där måste man tydligt förklara de framtida fördelarna med rymdbaserade tjänster för samhället och medborgarna.

4.9 I samband med detta vill EESK understryka att man måste lägga särskild vikt vid utbildning av tekniska experter på detta område.

## 5. **Styrning**

5.1 Eftersom den inledande driftsfasen kommer att bestämma ramen för hur man på ett senare stadium ska utvidga verksamheten, måste lämplig styrning och förvaltning garanteras vid inledandet. Styrningen har i synnerhet att göra med de punkter som angetts ovan.

5.1.1 Av förståeliga orsaker har ”rymden” länge varit ett tämligen isolerat politikområde inom EU, men det bör nu erkännas till fullo inom ramen för gemenskapspolitiken. Det kommer att passa perfekt in i Lissabonstrategin efter 2010 ([11]).

5.2 Alla generaldirektorat inom kommissionen som arbetar med rymdpolitik bör på ett effektivt sätt samordna sina aktiviteter, så att överlappningar undviks och så att fokuserade insatser föreskrivs när mer än ett direktorat är inblandat i jordobservationer.

5.3 De europeiska organen och generaldirektoraten, dvs. Forskning, Miljö, Jordbruk, Rättvisa, frihet och säkerhet, Hälso- och konsumentfrågor, Utveckling, Handel och Yttre förbindelser, måste involveras av ytterligare två orsaker:

— För att leverera korrekt information till skapandet av satellitstödstjänster.

— För att på ett framgångsrikt sätt dra fördelar av de tjänster som levereras.

5.4 Samordnade angreppssätt inom kommissionen och av kommissionen utåt kommer också att garantera överensstämmelse och interoperabilitet mellan jordobservationer och andra rymdrelaterade program, som telekommunikation och transport.

5.5 Det krävs en effektiv samordning på grund av det stora antalet nationsbaserade operatörer som är lika mycket involverade i informationsinsamlingen.

5.6 Satelliter, automatiska mätstationer och internet ger allt större möjligheter att övervaka den miljömässiga utvecklingen i realtid. GMES kan ge ett bidrag till ”Beslutsunderlag i nästintill realtid” genom att mäta kvaliteten på miljön inom ramen för ”Bortom BNP” ([12]).

5.7 Det ökande antalet satelliter kräver en varsam förvaltning av alla rymdtillgångar för att undvika kollisioner i rymden, vilket på ett högst oönskat sätt skulle leda till föroreningar av rymden och spridning av avfall.

## 6. **Särskilda frågor**

6.1 Jordobservationer är fortfarande en relativt liten marknad jämfört med rymdrelaterade marknader som helhet. Under 2005 var de globala inkomsterna 1,3 miljarder euro, inklusive 0,4 miljarder euro i Europa, varav hälften var meteorologiska tillämpningar.

6.2 Sektorerna i tidigare led för jordobservationer är huvudsakligen institutionella och beroende av offentlig finansiering. Kommersiella observationssatelliter utvecklas inom ramen för offentlig-privata partnerskap och är fortfarande beroende av offentliga medel.

6.3 *Data är nyckeln*

6.3.1 EESK understryker att fullständig och öppen tillgång till data är en förutsättning för att skapa lika villkor mellan offentliga och privata aktörer, och för att uppmuntra en fortfarande svag privat sektor att utvecklas.

6.3.2 En oavbruten leverans av data är av avgörande betydelse för att livskraftiga sektorer i senare led ska kunna växa fram. Om det råder osäkerhet i denna fråga skulle det bli ett enormt bakslag för marknaden på grund av antaganden om att den infrastruktur som krävsinte kommer att uppfylla förväntningarna.

6.3.3 Feedbacken från näringslivet om den första serien operativa satelliter för GMES – satellitsystem A – är uttryckligen positiv ([13]). Den befintliga kedjan för nedladdning av data från rymden kräver dock särskild uppmärksamhet om man ska kunna säkerställa optimala förhållanden.

6.3.4 Lika viktig för hållbarheten är det planerade satellitsystem B, som behövs för att ersätta det uttjänta satellitsystem A, och för att säkerställa kontinuiteten i tjänsterna för det fall en satellit inte fungerar. Finansieringen av satellitsystem B är fortfarande osäker. Den måste garanteras.

([11]) Se fotnot 4.

([12]) Se kommissionens meddelande ”Bortom BNP – Att mäta framsteg i en föränderlig värld”, KOM(2009) 433 slutlig.

([13]) Se ”Industry Information Day on the GMES Sentinel Data Policy”, Bryssel, 11 september 2009.

6.3.5 För att man ska kunna se till att det råder kontinuitet i tjänsterna och att nya tjänster utvecklas, måste den framtida mekanismen för ersättning för användningen av data – efter konsultation – klargöras för sektorerna i senare led så snart som möjligt.

6.4 *Finansieringsvillkor*

6.4.1 De finansiella resurserna för den inledande driftsfasen för 2011–2013 uppgår till 150 miljoner euro, dvs. 43 miljoner euro inom sjunde ramprogrammet och 107 miljoner euro från kommissionens budget. EESK vill ha klargöranden i ett antal olösta frågor.

6.4.2 Aktörerna måste vara säkra på att finansieringsramen på 107 miljoner euro fördelas som finansiering eller kredit. Deltagarreglerna måste klargöras. Ska de anslutna länderna ses som potentiella mottagare av stöd eller kontrakt?

6.4.3 Med tanke på de resultat man förväntar sig verkar 150 miljoner euro knappast tillräckligt. För det första finns det en vitt spridd åsikt, t.ex. inom ESA och EADS, att en fördelning av ytterligare 30 miljoner euro inom sjunde ramprogrammet är absolut nödvändig för att de markbaserade installationerna ska uppfylla kraven. För det andra är det inte klart hur 2013 ska täckas, även om de finansiella resurserna antagligen kommer att säkerställas i EU:s budget för 2013–2020.

6.4.4 Ett tredje problemområde är den planerade uppskjutningen av satellitsystem B, eftersom finansieringen ännu inte är budgeterad, och därför fortfarande olöst ([14]).

6.4.5 En annan utmaning är finansieringen av de näraliggande havs-, luft- och säkerhetstjänsterna, som det borde ha fattats beslut om samtidigt som finansieringen av land- och katastrofтjänster. EESK skulle välkomna information om hur dessa tjänster ska finansieras, och om i hur hög grad sjunde och åttonde ramprogrammen samt kommissionens generaldirektorat, i synnerhet GD Miljö, ska delta. Ett sådant klargörande är mycket relevant för sektorerna i senare led.

6.4.6 Merkostnaderna måste inte nödvändigtvis täckas endast av EU:s budget. Man kan också tänka sig andra källor, t.ex. ESA eller nationella bidrag.

6.5 *Sektorerna i senare led*

6.5.1 För närvarande är jordobservationernas sektorer i senare led – som är stadda i utveckling – en liten och fragmenterad sektor som 2006 bestod av ungefär 150 företag och 3 000 anställda. De totala inkomsterna i Europa uppgick till 250–300 miljoner euro 2006. Inkomsterna från den offentliga sektorn uppgår till runt 150 miljoner euro. Kunderna är till stor del offentlig förvaltning och offentliga organ. Vinsterna varierar mycket. Den amerikanska industrin är två tre gånger större än den europeiska. Den har också högre tillväxttakt ([15])

6.5.2 En önskvärd sammanslagning av verksamheter i senare led är på väg.

6.5.3 I det långsiktiga förhållandet mellan ESA och näringslivet, trots att den genererade verksamheten är av begränsad omfattning, har man fokuserat på sakkunnigheten inom ESA som en underlättare av tjänster. Detta har gett upphov till en framgångsrik industripolitik.

6.5.4 Eftersom ansvaret för tillämpningarna kommer att övergå från ESA till kommissionen, efterlyser EESK att motsvarande tekniska sakkunnighet om industrin bör garanteras inom kommissionens tjänster.

6.5.5 Innehållet i det kommande programmet är tydligt och har ett starkt fokus på små och medelstora företags engagemang. Deras kreativitet är av mycket stor betydelse enligt EESK:s åsikt. I detta sammanhang skulle ESSK vilja understryka två saker:

6.5.5.1 Projektbudgetar på 25 miljoner euro kräver inblandning av större företag. ESA har aktivt sökt deltagande av små och medelstora företag. Kommissionen måste ha samma inställning.

6.5.5.2 Små och medelstora företag måste på jämställd fot inbjudas att bli huvudentreprenörer i mindre projekt.

6.5.6 I upphandlingsprojekt som har att göra med finansieringsramen på 150 miljoner euro för 2011–2013 måste kommissionen granska om offentliga parter skapar eventuella snedvridningar, som dessutom kan förvärras av konsulters bedömningar. För närvarande råder det ofta otillräcklig klarhet om den offentliga sektorns roll som tjänstesektorns främsta kund.

6.5.7 Eftersom GMES syftar till att skapa en innovativ industri för geoinformationstjänster, måste programmet nå ut till alla aktörer i näringslivet. Det finns en tendens att huvudsakligen involvera industrier som redan arbetar med rymden. EESK understryker dock att om GMES ska få en hållbar framtid så måste deltagare från hela geoinformationstjänsteindustrin, både rymdrelaterad och icke-rymdrelaterad, tas med.

6.5.8 EESK ställer sig bakom ett finansiellt stöd till projekten i privatföretag i syfte att kompensera marknadsmisslyckanden inom denna strategiska sektor med sin höga potential.

6.5.9 För närvarande är rymdverksamheten koncentrerad till en del av EU. Med tanke på den befintliga kapaciteten kan – och måste – ytterligare utveckling av sektorerna i senare led också uppmuntras i de nya medlemsstaterna.

([14]) Satellitsystem B utvecklas av ESA, men de operativa kostnaderna ska täckas av kommissionen. Enligt EADS:s beräkningar uppgår dessa till 165 miljoner euro.

([15]) Se de studier som nämns i fotnot 9 för en komplett och djupgående analys.

6.5.10 EESK anser att det minskande antalet specialister på området är ett särskilt orosmoment. Den nuvarande trenden måste vändas. Intensifierad utbildning för eventuella framtida offentliga kunder och inom de högteknologiska sektorerna i senare led krävs för att industrin till fullo ska kunna dra nytta av möjligheterna.

6.6 *Säkerhet*

6.6.1 Med tanke på att ESA har hanterat ”rymden” på grundval av ”nationell säkerhet”, var EG-ESA-avtalet från 2004 och rådets resolution i maj 2007 en avgörande vändning. EESK välkomnar den vikt som lagts vid användningen av GMES-data och information för medborgarnas säkerhet och vid att skapa en datapolicy som garanterar säker användning av eventuellt känsliga uppgifter från kommissionens, de europeiska organens och medlemsstaternas sida.

6.6.2 EESK välkomnar även det förstärkta samarbetet mellan GMES och Europeiska försvarsbyrån, vilket kommer att säkerställa band mellan GMES’ datapolicy och tillämpningar och den föreskrivna europeiska planeringen av säkerhetskapaciteten med därtill hörande framtida krav.

6.6.3 EESK stöder till fullo den planerade ”dubbelanvändningen” (eller civilförsvarssynsättet), som kombinerar vetenskaplig och säkerhetsorienterad användning i en strategisk färdplan för GMES. Ett sådant synsätt är mycket relevant för att ta itu med omedelbara, medellånga och långsiktiga utmaningar genom att EU:s kapacitet förbättras på områden som havsövervakning, land- och gränsövervakning, inklusive övervakning ([16]) av organiserad illegal invandring, smuggling och droghandel samt viktigt infrastrukturskydd och kampen mot spridning av massförstörelsevapen.

Bryssel den 20 januari 2010

*Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs ordförande*
Mario SEPI

([16]) I nära samarbete med den markbaserade gränsövervakande EU-byrån Frontex.